

Socialdepartementet

socialdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

Yttrande 2022-09-29

Schizofreniförbundets yttrande angående utredningen SOU 2022:40

Schizofreniförbundet har tagit del av förslaget och lämnar härmed våra synpunkter.

Schizofreniförbundet

Schizofreniförbundet arbetar för ökad kunskap om schizofreni och liknande sjukdomar samt de funktionsnedsättningar som sjukdomen för med sig. Vi består av 40-talet föreningar med drygt 2800 medlemmar. Schizofreniförbundets uppdrag är att vara föreningarnas röst mot regering, riksdag och centrala myndigheter. Schizofreniförbundet är en funktionsrättsorganisation som organiserar personer med schizofreni och liknande psykoser, deras anhöriga samt övriga intresserade personer. Förbundet bildades 1987 och är fristående från partipolitik och religion.

Schizofreni

Cirka 40 000 svenskar lever med schizofreni, som är en allvarlig psykisk sjukdom. Varje år insjuknar 1500–2000 svenskar i schizofreni, som ofta drabbar unga människor. Schizofreni innebär förändrad verklighetsuppfattning och är ofta en livslång sjukdom. Personer med schizofrenis livslängd är 15–20 år kortare jämfört med resten av befolkningen.

Förslagets innehåll

Schizofreniförbundet välkomnar utredningens förslag om att barn som vårdas enligt lagen (1991:1138) om psykiatrisk tvångsvård inte ska vårdas tillsammans med vuxna, om det inte är för barnets bästa. Det är dock viktigt att barn som bedöms behöva psykiatrisk tvångsvård får tillgång till god vård, oavsett var i Sverige de befinner sig.

Så är det inte i alla regioner, främst på grund av brist på psykiatripersonal med kompetens (samt i viss mån även lokaler som är rätt utrustade) att ge god heldygnsvård till barn och unga. Schizofreniförbundet önskar därför att regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att kartlägga förekomsten av barn och unga som vårdas i psykiatrisk slutenvård utanför sin hemregion (såväl frivillig vård som tvångsvård), samt tar fram indikatorer för att mäta kvaliteten på sådan vård, till exempel antalet återinläggningar.

Schizofreniförbundet välkomnar utredningens förslag om att beslut om tvångsåtgärder för att upprätthålla ordning eller säkerhet ska kunna överklagas till förvaltningsdomstol. I kontakter med förbundet framför medlemmar med erfarenhet av psykiatrisk tvångsvård ofta att de önskar mer tid med sitt förordnade juridiska ombud för att på ett fullgott sätt kunna föra sin talan och utöva sin rätt att överklaga beslut om tvångsvård.

Samtidigt vill förbundet betona vikten av att fler beslut om tvångsåtgärder som innebär att patienten får behandling mot sin vilja granskas av IVO, i likhet med utredningens förslag i fråga om dagliga aktiviteter, samt att även personer med patienterfarenhet från psykiatrisk tvångsvård deltar i sådan granskning.

För Schizofreniförbundet

Stockholm dag som ovan

Margaretha Herthelius
Ordförande
Schizofreniförbundet